

ת"פ 59046/11/18 - מדינת ישראל נגד מוחמד עלקם

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 59046-11-18 מדינת ישראל נ' עלקם

לפני כבוד השופט אביחי דורון

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד עלקם

הנאשמים

גזר דין

בהסדר שגובש בין הצדדים הודה והורשע הנאשם בכתב אישום מתוקן בעבירה של גניבה מרכב לפי סעיף 413ד' סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וכן בעבירה של פריצה לרכב בכוונה לגנוב לפי סעיף 413א' לאותו חוק.

בכתב האישום המתוקן שני אירועים:

בראשון, ביצע הנאשם את עבירת הגניבה מרכב בכך שפתח את דלת רכבו של המתלונן, שחנה בסמוך לחנות אליה נכנס, נטל אייפון ועזב את המקום. בהמשך מכר אותו תמורת סכום של 500 ש"ח. באירוע השני, הבחין הנאשם ברכב חונה, זרק אבן לעבר חלון הנוסע שליד הנהג ושבד אותו. לאחר מכן נכנס הנאשם לרכב וגנב ממנו רדיו דיסק. בהמשך לכך, מכר את הרדיו דיסק בתמורה ל-100 ₪.

במסגרת ההסדר סיכמו הצדדים שהנאשם ישלח לקבלת תסקיר שירות המבחן.

עמוד 1

טיעוני הצדדים לעונש

טיעוני המאשימה

ב"כ המאשימה הדגיש את אלמנט התכנון שאיפיון את עבירותיו של הנאשם ומנה את הערכים שנפגעו מביצוען ובהם השמירה על שלום הציבור, הסדר הציבורי, הזכות לפרטיות, ביטחון וקניין.

בהתייחס לעתירה העונשית, עמד ב"כ המאשימה על העונש הגבוה הקבוע בחוק בגין עבירת הפריצה, שבע שנות מאסר, וביקש לקבוע שני מתחמי ענישה שונים בגין שני האירועים: בגין הראשון מתחם שבין מאסר קצר בעבודות שירות ועד ששה חודשי מאסר בפועל ובשני מתחם שבין ארבעה חודשי מאסר בעבודות שירות ועד לשניים עשר חודשים בפועל.

בטיעוניו ציין כי הנאשם אמנם נעדר עבר פלילי, אך כעולה מתסקירי שירות המבחן, חסר סיכוי לשיקום. לפיכך ביקש לקבוע עונש ברף התחתון של המתחמים, עונש מאסר בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי, פיצוי למתלוננים וקנס.

טיעוני ההגנה

בעתירתו ביקש ב"כ הנאשם שבית המשפט יקבע כי מדובר באירוע אחד. לדבריו, שתי העבירות בוצעו בהפרש של מספר שעות, ובהתאם למבחני הפסיקה מדובר באירוע אחד.

לדבריו, העבירות אותן ביצע הנאשם הינן עבירות ברף הנמוך של עבירות הרכוש. ולא ניתן לייחס למעשים כל תחום או שיטתיות. הסנגור העלה עוד נימוקים להקלה בדינו של הנאשם ובהם חלוף הזמן, למעלה משלוש שנים מקרות האירועים, נסיבותיו האישיות של הנאשם, בהם אירוע טרגי משמעותי בחייו, אשר אירע בסמוך לביצוע העבירות, העובדה שהנאשם לקח אחריות, הביע חרטה, גילו הצעיר ולבסוף היותו עובד עיריית ירושלים. ביקש הסנגור להסתפק בעונש של מאסר על תנאי, או לכל היותר בחינת שעות של"צ.

הסנגור טען שמדובר באדם בעל סיכוי ממשי לשיקום ולכן ביקש לשלוח את הנאשם לקבלת תסקיר נוסף לבחינת אפשרויות טיפול והטלת עונש של של"צ, עתירה זו נדחתה על ידי בית המשפט.

עוד ביקש ביקש להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל או בעבודות שירות מתוך התחשבות בכך שהנאשם הינו מפרנס יחיד שעננת הפיטורים מרחפת מעל ראשו.

בהתייחס לפסיקה אותה הציגה המאשימה טען כי מדובר בפסיקה שאינה רלוונטית ומשכך אין להקיש ממנה לנאשם שלפנינו.

תסקיר שירות המבחן

בתסקיר מלא ומפורט תיאר שירות המבחן נאשם הלוקח אחריות על מעשיו ומי שהביע חרטה עמוקה, שירות המבחן ייחס את בסיס ביצוע העבירות לשימוש באלכוהול.

שירות המבחן התרשם שמעורבותו של הנאשם בפלילים אינה עמוקה והנאשם מבטא רצון מילולי וראשוני לקחת אחריות על מעשיו בשיתוף פעולה עם הליך טיפולי.

בהתייחס לגורמי הסיכון העריך שירות המבחן שהנאשם נוטה לברוח מהתמודדויות ותחושות קשות באמצעות שימוש בחומרים משני תודעה, זאת בנוסף לטלטלה הקשה אותה עבר בעקבות מחלת ואובדן בנו, תהליך אשר אופיין בהעדר תמיכה.

לצד זאת, במהלך השנים, הצליח הנאשם לשמור על עצמו מהגרות עמוקה לפלילים, בעל כוחות מסוימים לתפקוד. לדברי שירות המבחן, ההליך הפלילי שכשלעצמו פעל עליו בצורה ראשונית להבנת הבעייתיות העולה מהתנהלותו, אלה מהווים גורמי סיכוי לשיקום והימנעותו מהתנהגות עבריינית.

בהמלצתו עתר שירות המבחן לדחייה בת ארבעה חודשים במהלכה ביקש לבחון את שיתוף הפעולה של הנאשם עם ההליך הטיפולי.

בעדכון ששלח שירות המבחן לאחר ארבעה חודשים ציין שבמהלך תקופת הדחייה זומן הנאשם מספר פעמים לצורך עריכת בדיקות לגילוי שרידי סמים ולפגישות עם שירות המבחן, אך לא הגיע לפגישות אלה. בשל הדברים כאמור, לא עלה בידיו של שירות המבחן לבוא בהמלצה טיפולית בעניינו.

דיון והכרעה

קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוען, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.

מעשיו של הנאשם אכן פוגעים בערכים של בטחון הציבור, שלום הציבור ובאישום הראשון גם בזכות לפרטיות, על פגיעה זו ניתן לומר כי לעיתים חדירת אדם זר לחומרינו האישיים, ביניהם הטלפון הנייד, מהווה פגיעה משמעותית יותר מן הנזק החומרי הגלום בעבירה של גניבת נייד.

גם בעבירות הרכוש ישנו מדרג. בחינת המעשים המיוחסים לנאשם מביאה למסקנה שאין מדובר במעשים העומדים ברף החומרה הגבוהה של עבירות אלה שכן לא ניתן לייחס למעשיו אלמנטים של תכנון האופייניים לעבריינים מתחום עבירות הרכוש. אין במסקנה זו בכדי להקל ראש במעשיו של הנאשם, אולם לצד זאת אין מדובר במאפייני התנהגות שאינם ניתנים לשינוי ושיקום.

לצד אלה יש למנות גם את היעדר ההרשעות הפליליות, העובדה כי גם מדבריו של שירות המבחן, בתסקיר הראשון, הנאשם ביצע עבירותיו על רקע שימוש באלכוהול וזאת לצד העובדה כי מעורבותו של הנאשם בפלילים אינה עמוקה.

בתוך אלה היעדר שיתוף הפעולה של הנאשם עם שירות המבחן, והפער בין הצהרתו על הרצון הראשוני להיתמך בקבלת עזרה של שירות המבחן לבין העובדה שמאותה פגישה לא שב לשירות המבחן, ואף לא שעה לניסיונותיו ליצור עמו קשר, מהווים שיקולים לחומרא.

אני דוחה את עתירת המאשימה לקביעת שני מתחמי ענישה לאירועים המתוארים בכתב האישום, מדובר בשני אירועים

בעלי דמיון כמעט מוחלט, הן העבירה, העובדה ששתיהן בוצעו על אותו רקע, והשוני העיקרי נסוב סביב זהות המתלוננים, כאופייני לעבירות המיוחסות לנאשם.

"מבחן הקשר ההדוק" (ע"פ 2519/14 קיעאן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (29.12.2014)), זה המצביע על סמיכות זמנים בין העבירות ושמדובר בתכנית עבריינית אחת, נכון ולרלוונטי לכתב האישום המיוחס לנאשם, ומשכך הדברים אני קובע כי מדובר באירוע אחד, לו יש לקבוע מתחם ענישה אחד.

לשם בחינת מדיניות הענישה הנהוגה אסקור מספר פסקי דין רלוונטיים:

עפ"ג 20738-08-14 מדינת ישראל נ' חאטום (פורסם בנבו) הנאשם הורשע בשתי עבירות של פריצה לרכב וכן בעבירה של גניבה מרכב, בית משפט הטיל על הנאשם, בגין שני תיקים, שבעה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי והתחייבות. הנאשם בן 55, ומכור לסמים בעל עבר בתחום הסמים והרכוש. בית משפט השלום קבע מתחם של מספר חודשים על תנאי ועד מספר חודשי מאסר. בערעור שהוגש על קולת העונש, בית קיבל בית המשפט העליון את הערעור וקבע כי מתחם העונש ההולם לעבירות אלה נע בין מספר חודשי מאסר לשנת מאסר. בגין האישום הראשון, הזהה בעבירות המיוחסות לנאשם שלפני קבע בית המשפט עונש בן 7 חודשים בפועל, בסופו של יום הטיל על הנאשם, בגין צירופו של תיק נוסף, שנת מאסר.

רע"פ 4338/18 פראג'י כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו) (23.06.2015) - הנאשם הורשע בעבירה של פריצה לרכב וכן בגניבה מרכב, בית המשפט קבע מתחם הנע מארבעה חודשי מאסר בפועל ועד שנת מאסר. הנאשם בעל עבר פלילי, בעל מאסרים על תנאי, על הנאשם נגזרו ששה חודשים לריצוי בפועל, יחד עם הפעלת המאסרים המתונים, נגזר על הנאשם עונש כולל בן שנה. שני ערעורים שהוגשו נדחו.

עפ"ג 18387-10-15 כנעאן נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירה של התפרצות רכב בכוונה לגנוב והוטלו עליו שלושה חודשי מאסר בעבודות שירות, וזאת לאחר שנקבע מתחם בין שלושה חודשים בעבודות שירות ועד ל10 חודשים מאסר בפועל. לנאשם עבר פלילי. ערעור על גזר הדין, נדחה.

ת"פ (שלום רמלה) 51619-03-14 מדינת ישראל נ' מנטלוט, [פורסם בנבו] (09.06.2015) - הנאשם הורשע בפריצה לרכב בכוונה לגנוב, וכן בעבירה של גניבה לפי סעיף 384 לחוק. בית המשפט קבע מתחם ענישה שבין חודשיים מאסר בעבודות שירות ועד לשנת מאסר. התנהלותו של הנאשם לאורך כל ההליך, הן בפני הממונה על עבודות השירות ואי שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, הביאו את בית המשפט להטיל עליו עונש של מאסר בפועל, בן חודשיים.

בעפ"ג 56608-07-13 מדינת ישראל נ' ברנס (17.11.13), התקבל ערעור המדינה על קולת העונש של נאשם אשר הורשע בעבירה של פריצה לרכב בכוונה לגנוב בצוותא. הנאשם בגיר צעיר, שלל נזקקות טיפולית, חרף הערכת שירות המבחן לסיכויי שיקום. בית המשפט המחוזי מצא כי יש להחמיר את עונשו שנקבע למאסר על תנאי והעמידו על ארבעה חודשים בעבודות שירות.

לאור כל האמור אני קובע כי מתחם העונש לעבירות המיוחסות לנאשם נע בין חודשיים מאסר שאפשר וירוצו בעבודות שירות ועד לשבעה חודשי מאסר בפועל.

עתירתו של ב"כ הנאשם לקביעת עונש של מאסר על תנאי ולכל היותר שעות לביצוע על דרך של"צ אינה מביאה

בחשבון את כלל השיקולים והנתונים הנדרשים לשם קביעתו של העונש.

הן הפסיקה הנוהגת, לצד חוסר שיתוף הפעולה הבוטה של הנאשם עם שירות המבחן ובעיקר חומרתן של העבירות, אשר לגביהן צודקת המאשימה שלא בכדי התייחס אליהן המחוקק בחומרה המתבקשת אינן מאפשרות היענות לעתירתו.

מלבד שני שיקולים, אותם לקחתי בחשבון בקביעת עונשו של הנאשם, הראשון, העדר עברו הפלילי והשני הטרגדיה שפקדה את משפחתו של הנאשם עם מות בנו הפעוט, לא מצאתי שיקולים המצדיקים סטייה לקולא מן המתחם אותו קבעתי. בית המשפט העניק לנאשם הזדמנות פז, לשיתוף פעולה עם שירות המבחן, לסייע לעצמו, ולטפל בבסיס שהביא לביצוען של העבירות מחד גיסא ומאידך גיסא לסיים את ההליך הפלילי בצורה המיטבית, ככל הניתן, עבורו אך הנאשם לא ניצל אותה.

מסקנת שירות המבחן, לאור אי שיתוף הפעולה של הנאשם, לפיה אין כל אופק טיפולי- שיקומי ממחישה באופן ברור את הצורך של הנאשם בהצבת גבולות ובהטלת עונש מרתיע.

לפיכך, ולאור כל האמור לעיל אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

1. מאסר למשך שלושה חודשים ואולם הנאשם ירצה עונש זה על דרך של עבודות שירות, בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות השירות בגן הבוטני האוניברסיטאי, יהודה בורלא 1 ירושלים, חמישה ימים בשבוע, וזאת על פי טווח השעות המתאפשר בחוק העונשין. תחילת ביצוע עבודות השירות ביום 14.6.20
2. אני גוזר על הנאשם עונש בן ששה חודשים ואולם הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור אחת העבירות בהן הורשע לפני בתוך שלוש שנים מהיום.
3. הנאשם ישלם פיצוי בסך 3000 לשני המתלוננים, כל אחד בסך של 1500 ₪, פרטי המתלוננים ימסרו למזכירות למזכירות בית המשפט בתוך שבעה ימים. הפיצוי ישולם בחמישה תשלומים שווים, החל מיום 01.07.20.
4. אני מחייב את הנאשם להצהיר כי לא יעבור את העבירות בהן הורשע, היה ויעבור ישלם סכום בן 1000 ₪, ההתחייבות תקפה למשך שנה מיום גזר הדין. יסרב להצהיר, יאסר למשך 10 ימים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לממונה על עבודות השירות

ניתן היום, י"ב אייר תש"פ, 06 מאי 2020, בהעדר הצדדים.